

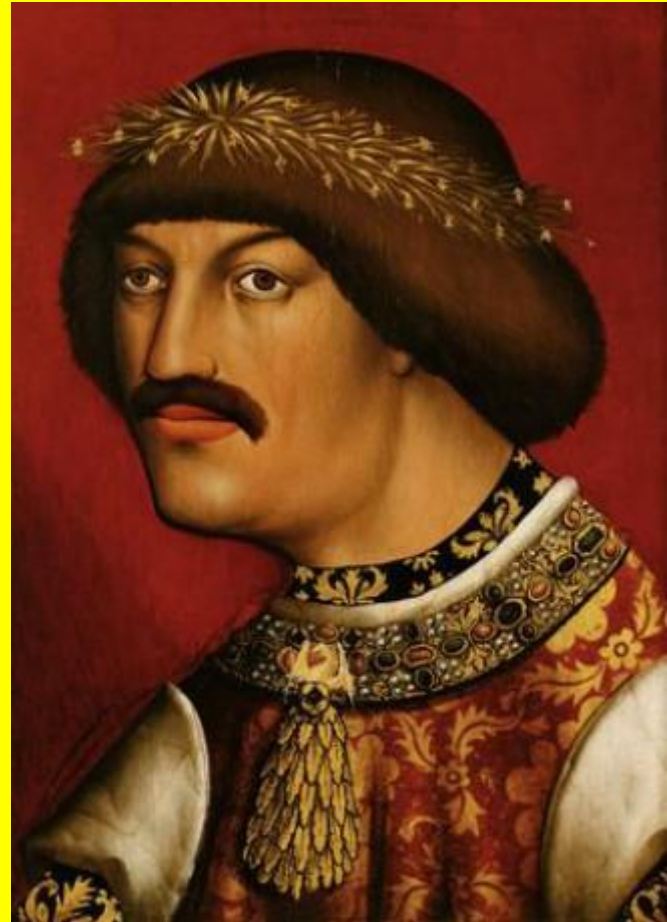
Doba poděbradská a jagellonská

Po husitských válkách:

- 1437 umírá Zikmund Lucemburský → v Českých zemích neklid, protože katolíci a umírnění husité chtěli za krále Albrechta Habsburského, ale většina husitů (Hynek Ptáček z Pirkštejna) chtěla polského prince Kazimíra
- Petr Chelčický – jihočeský zeman, odmítal prosazovat nápravu církve a společnosti bojem, odmítal učení o trojím lidu, hlásal rovnost lidí, na jeho učení navázala Jednota bratrská

Albrecht Habsburský

- Na trůn 1438
- 1439 zemřel
- Po jeho smrti se mu narodil syn Ladislav, zvaný Pohrobek – nemohl vládnout

- Mírny list – dohoda katolíků a kališníků o zachování míru a pořádku v zemi
- Landfrídy – spolky šlechty a měst, zajišťující správu jednotlivých krajů a mír v zemi; v čele hejtmani (nejvýznamnější landfríd východočeský – Hynek Ptáček z Pirkštejna, po něm Jiří z Poděbrad)
- 1448 Jiří z Poděbrad vytvořil jednotu poděbradskou – dobyl Prahu, 1452 kapituloval Tábor → JzP uznán zemským správcem za nezletilého Ladislava Pohrobka

Ladislav Pohrobek

- 1453 – 1457
- 1457 zemřel na leukémii

Jiří z Poděbrad

- „husitský král“
(1458-1471)

- 1458 zvolen zemským sněmem
- Sňatkové dohody – dceru Kateřinu provdal za uherského panovníka Matyáše Korvína
- Opíral se o kališnickou církev, nižší šlechtu, měšťany
- Cíl: uznání basilejských kompaktát papežem
- Snažil se o náboženský smír, neprosazoval křesťanství („král dvojího lidu“) → papež Pius II. ho prohlásil za kacíře a zrušil basilejská kompaktáta

- Snažil se o celoevropský mír – Evropa by se měla spojit proti Turkům – vyslal do Evropy poselství v čele s Lvem z Rožmitálu → nepovedlo se
- Růst vnitřní opozice – vznik Zelenohorské jednoty → poražena
- Matyáš Korvín zahájil proti JzP křížovou výpravu – 1469 bitva u Vilémova – Jiří Matyáše zajal a propustil ho za slib, že nebude proti němu bojovat → Matyáš ho porušil a nechal se v Olomouci korunovat králem

- Dohoda o nástupnictví – českým králem bude Vladislav II. z polské dynastie Jagellonců
- 1471 Jiří z Poděbrad umírá

Dvojvládí

- Olomoucké dohody – českým králem Vladislav II. Jagellonský, moravským Matyáš Korvín
- 1490 Korvín umírá → Vladislav vládl na celém území Koruny české + uherský trůn – stát **česko-uherský jako personální unie** (až do 1918)

Vladislav II. Jagellonský

- „Král Bene“
- podpora katolické církve → napětí mezi katolíky a kališníky → krvavé střetnutí - 1483
- 1485 náboženský smír v Kutné Hoře, kompaktáta prohlášena za základní zemský zákon (ústavu)

Vladislavské zřízení zemské

- 1500
- = ústava, nejvyšší zemský zákoník
- Omezena moc panovníka ve prospěch šlechty – stavovský stát
- Konflikt mezi městy a šlechtou

Svatováclavská smlouva

- 1517
- Šlechta a města se vyrovnaly – městům vrácena privilegia a mohou rozhodovat o dění ve státě, šlechta může podnikat
- Zemský sněm – schvaloval zákony, daně, výpravy do zahraničí, výsledky zapisovány do zemských desek
- Zemský soud – zasedal 4x do roka, předsedal zemský sudí, rozhodnutí zapisovány do zemských desek

- Nejvyšší purkrabí – nejvyšší úředník po panovníkovi
- Nejvyšší kancléř – měl na starost královu kancelář a vydávání důležitých listin
- Podkomoří – správa králova majetku
- Markrabě moravský – správa Moravy
- Hejtman – nejvyšší úředník na Moravě

- Největším konkurentem Habsburkové
- 1515 sněm ve Vídni – Jagellonci s Habsburky vyřešili nástupnická práva – Jagellonci ovládají České země, Polsko a Uhry
- 1515 umírá Vladislav II.

Ludvík Jagellonský

- „Král dítě“ – vládl od 10ti let
- Centrum v Budíně – České země ovládala šlechta (Zdeněk Lev z Rožmitálu)

- Dostávaly se k nám myšlenky Martina Luthera → rozkol kališnické církve na staroutrakvisty (stoupenci husitských tradic, ochotní i ke smíru s katolíky) a novoutrakvisty (stoupenci Luthera, úsilí o samostatnou církev – nuceni Prahu opustit)
- Těžba stříbra v Kutné Hoře
- Rozvoj rybníkářství – Štěpánek Netolický (Zlatá stoka), Jakub Krčín z Jelčan a Sedlčan (založil Rožmberk a Svět)

Turci

- 1526 vtrhli do Uher
- V čele chán Sulejman
- Bitva u Moháče – vítězství Turků, Ludvík se při útěku utopil

→ NA TRŮN HABSBUKOVÉ